

Wageningen Monumentaal: Visie op de Nota Ruimtelijke Kwaliteit

Op 29 augustus 2014 spraken Han den Ouden, Jan Krikke en René Siemens, bestuursleden van Wageningen Monumentaal, met monumentenambtenaar Maarten van den Wijngaart en de mede-betrokken ambtenaar E. Terpstra over de wenselijkheid van een integrale stadsvisie. In onderstaande tekst is de inbreng van WM verwoord.

Integraal beleidskader?

Er ontbreekt een consequent en integraal beleidskader om ruimtelijke ontwikkelingen - van bouw tot inrichting (en dan vooral voor de binnenstad en omgeving) – aan te sturen. De welstandsnota van 2010 is zeer summier, en de belangen van het gebouwd cultuurhistorisch erfgoed zijn daarvan weer een detail geworden. Waarom is de uitgebreide historische informatie uit de nota van 2004 weggepoetst? Er blijkt geen kader te zijn voor het gebouwde historische erfgoed in relatie tot zijn omgeving. Het historische stratenpatroon speelt geen duidelijke rol. Eisen, die aan het welstandsniveau ‘bijzonder’ zijn gehangen, zijn niet gespecificeerd. Hoe moet de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit in deze situatie op een goed onderbouwde, objectieve en transparante wijze haar adviezen over bouwplannen geven, zonder van gelegenheidsoverwegingen gebruik te moeten maken?

Beoordeling bouwplannen

De CHWK nadert haar voltooiing. Wageningen Monumentaal is blij met een dergelijke waardevolle informatiebron. Op onze vraag of de CHWK voortaan ook gebruikt gaat worden bij de beoordeling van bouwplannen, bleek dat niet het geval te zijn. Ook de archeologische informatie en de bouwhistorische informatie worden niet bij de beoordeling van bouwplannen betrokken.

Naar één beleidskader voor ruimtelijke kwaliteit

Wageningen Monumentaal pleit ervoor om het beleid voor ruimtelijke kwaliteit te integreren in één beleidskader; één nota, die voor alle aspecten heldere criteria geeft bij het toetsen van ruimtelijke ontwikkelingen. Deze nota moet in beeld en tekst een historisch overzicht geven van de stad, wijken, straten en gebouwen. Dat kan een verbeterde versie zijn van de informatie, zoals was opgenomen in de welstandsnota van 2004. Voor de binnenstad en de diverse wijken zou het daarbij goed zijn om specifieke beschrijvingen (kenmerken) en ambities te verbeelden voor ruimtelijk beheer en ontwikkeling.

Inspiratie Doesburg

Qua opzet kan hiervoor de nota Ruimtelijke Kwaliteit 2011, Bouwen aan Doesburg model staan. Met een dergelijke integrale aanpak sluit de gemeente aan bij de integratie van ruimtelijke regelgeving (Wabo), de modernisering van het monumentenbeleid (MoMo) en de verbetering van toegang tot het beleid (Omgevingsloket). De nota is daarom zo opgezet dat ze via het internet kan worden geraadpleegd. Archeologie, de Cultuurhistorische Waardenkaart en de Bouwhistorie maken deel uit van de nota (deel D). De nota biedt per stadsdeel een

overzicht van kenmerken en ambities (deel B). Voor de binnenstad, woonwijken, erven in het buitengebied, monumenten & cultuurhistorie en duurzaam bouwen zijn specifieke ‘spelregels’ geformuleerd (deel C). De spelregels gaan in op de volgende aspecten:

- welstand en architectuur,
- monumenten, archeologie en bouwhistorie,
- inrichting en beheer openbare ruimte,
- landschap en stedenbouw,
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

Bouwhistorische informatie

Veel van de in Doesburg genoemde onderdelen van het beleidskader zijn in Wageningen al onderzocht. In Wageningen dient de bouwhistorische informatie – in het bijzonder voor de binnenstad - gecompleteerd te worden. Wageningen Monumentaal pleit ervoor om voor alle sloop- en bouwplannen in de binnenstad een bouwhistorisch onderzoek of een quick scan verplicht te stellen.